SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2770

av Kerstin Lundgren (C)

Svensk östrategi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell östrategi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är det land i världen som med sina 267 580 öar har flest öar i världen. Har väldigt olika förutsättningar. Öarna i Stockholms län skiljer sig åt. Helgeandsholmen mitt i Stockholm eller Långholmen är en del av stadsöarna men skärgårdens omkring 30 000 öar ger helt andra villkor för boende och företagande.

EU lade i juni 2026 fram en Ö-strategi inriktad på deras särskilda behov och utmaningar. EU:s öar har gemensamma utmaningar som påverkar deras ekonomiska hållbarhet och livskvalitet, såsom geografisk isolering, begränsad konnektivitet, höga transportkostnader och långa restider, små och fragmenterade marknader, alltför stort beroende av turism, överstort beroende av fossila bränslen, klimatsårbarhet, demografisk nedgång, vattenbrist, minskad tillgång till grundläggande tjänster och andra extra kostnader på grund av deras läge och förhållanden.

EU:s strategi är uppbyggd utifrån fyra huvudpelare:

- Ekonomisk utveckling, konnektivitet, konkurrenskraft och innovation för att främja entreprenörskap, diversifierade lokala ekonomier, hållbar turism och digitalisering.
- Energitrygghet, miljöskydd och klimatresiliens för att fasa ut fossila bränslen och påskynda förnybar energi, klimatanpassning och skydd av den biologiska mångfalden.
- Samhällen och befolkning för att stärka de offentliga tjänsterna, hälso- och sjukvården, tillgången på bostäder och utbildningsplatser, samt den sociala delaktigheten.
- Säkerhet och krisberedskap för att stärka motståndskraften mot naturkatastrofer i samband med klimatkriser, maritima risker och andra framväxande hot.

Sverige som är den nation med flest öar har ännu inte utvecklat en nationell Ö-strategi för att uppmärksamma både möjligheter och utmaningar som ställer krav på regelverk, strukturinvesteringar, klimatåtgärder och säkerhet mm. Det är nu hög tid att regeringen utreder och lägger fram en Nationell Ö-strategi. Detta ska ges regeringen till känna.

Kerstin Lundgren (C)